

CURIERU ROMANU

Gazeta

POLITICA, COMMERCIALA, SI Litterară.

Prețul prenumeratelor pentru Curierul Român împereună cu Buletinul Oficial, este de doi galbeni pe an; iar în parte unul câte un galbeniu.
Abonarea se face în București, la

Redacție și la D. Iosif Romanov; la judece la CC. Cărmăni și la DD. Profesori.
Acestă foie este de două ori pe săptămână, Marțea și Sâmbăta, iar Buletinul de patru ori.

ANUL XVIII. N°. 39.

BUCUREȘTI.

SÂMBĂTĂ, 19 MAI 1846.

TURCIA.

Къааьториа Статантати.

Мъргеа Са Статантати че пакэссе дин Константнполае да 1-^o Маѣ, не васауа Nexiri-Шевкет, п'а п'т'т'т' съ'м'и ымезе къааьториа, дин прѣина ынеї темпесте че а инт'рмннат инт'рнд не мареа Nearгг, ми а fost siait а се инт'рнн а доа зи да Konstantinopolе хот'г'г'нд анол а фачче къааьториа проп'т'т', п'т'маї не ыскат. —

Еака че ыт'им в ыт'рнауа де Smirna астура ачестеї къааьтории:

M. S. Статантати а п'р'т'сїт канїтааа да 1-^o Маѣ.

Дуп' съв'р'шїреа черемонїеї релїгїозеа че с'а ф'к'к'т' да mosquea д'ї Emir-Гїен, Мъргеа Са с'а д'т'с да casa де мар' а A. S. Хосрев-паша снре а прїимї ыт'гїае де в'т'т' къааьторїе д'ела тогї инаагїї ф'т'нк'цїонарї аї имперїауї карїї се афлаа адунагї аколд пентрї ачест сф'р'гїїт.

їннїаїндысе черемонїа ач'аста, Статантати с'а д'т'с д'е а интрат в ватеуа Nexiri-Шевкет че се афла да Бїїтк-Дере.

Ла 2 оаре дуп' апухста соареауї васауа а емїт дїн портуа д'ела Бїїтк-Дере, к'у тоат' г'т'т'атеа тїмн'у-ауї мї п'лоаїа че ерї, конт'рарїат т'к'к' мї де ы вїнт деснре норд че с'т'ф'лаа ф'оарт' таре.

Преа к'у м'уау' анероїнг'т' п'т'ї ватеуа с'т' т'р'ак'к' їмб'їк'їт'га м'р'її Negre. Batealele к'у авт'р д'естїнате снре а траг'е васауа маї нїчї д'ек'т'м п'т' п'т'еаї їна-їнт'а, їн.к'т' авїа аї п'т'т'т' фачче в'г'о 20 д'ере вїн 15 оаре.

Вїнт'а ыт'р'нд а с'т'ф'лаа tot ast'ф'еа, в'г'г' а се їндр'ент'а к'т'ре Eneade снре а аїент'а аколд ы вїнт маї фаворасїа; даг п'т' ф'т' к'у н'їт'їнг'т' а д'т'а нїчї ач'ч'еаст' дїрекцїе.

Ат'уцї EE. LL. marede-admiral мї министр'а т're-вїдор стр'їне аї sokotit де datorie с'т' їндемне не Статантати, к'у тоат' ст'г'їнг'га са де амї ыт'м'а д'т'г'м'а, с'т' се їнтоарне да Konstantinopolе, мї авїа дуп' м'уаа д'ог ст'г'їнг'т' се д'евїссе Мъргеа Са де а да ordın а їнтоарче-їннап'ї да Konstantinopolе, ынде а реїнтрат а доз'зи да 10 оре.

Пакэгеа не ыскат а ыт'мат анол да 6 Маї

Еака traducția Хат'уауї имперїаа прїн каре Мъргеа Са, їнкредїнг'еау' адмїнїстрацїа имперїауї вїн тїмн'а дїнсет сааае AA. LL. mareaуї бїсїр мї Mare-ауї Seraskier.

«Mare аа меї Bїsїr,

«Тогї прїї зеааа к'у каре аскрез їнт'р їмб'їт'т'їреа соарт'ї т'т'аог сїмн'їмїаог меї ф'г'т' дїстїнк'їе, мї сїм тїмент'еае де бїне-воїнг'т' мї де прїнт'еаска соаїсїт'їдїне каре м'т' їнст'ф'л'ееск пентрї дїннїї. Doringa mea sїberan' este ca pont'аагїїае че Ч'ел-Преа-їнаат а н'т' с'т'е с'т'еаг'га меї с'т' п'т' фїе нїчї маат'рактате нїчї апухсате де воаїнг'т', мї п'т' їнчетез зи мї ноанте де а к'т'г'ет'а да мїзаоач'еле прїн каре с'т' пот' фачче д'еара їнф'лорїтоаре мї док'їторїї еї ф'ерїгїї.

«М'т'аг'їїн'їт' ч'ет'їаог, с'ф'орц'еле меаае п'аї fost de tot st'erne, мї де мї нїн' ас'т'їзї sїstema de аssurїre п'т' с'а д'ес'їїнг'ат не денїаїн, даг ч'ел п'т'їн вїн ч'еа маї маре п'arte с'а н'т'с вїн ас'т'їа еї ф'їstїgїа. Bїnc'le їнс' че с'а ф'к'к'т' нїн' ак'т'м їнт'р ач'аста este пентрї мїне о їнк'т'раїаре де а'л ыт'м'а їок'к' мї к'у маї м'уаа' ардоаре, ка с'т' пот' аж'їп'е а апух'га де ч'еа маї мїк'т' воаїнг'т' пон'таагїїае че Ч'ел B'ecїnїk а н'т' s'т'їt ад'їнстїреа mea. Sure ач'ест с'ф'р'гїїт, ам д'евїс с'т' їнт'reнїnz к'у воїса д'ї D'їmнезеї о къааьторїе вїн R'їt'emeaїа ка с'т' п'т'з к'у їнс'їмї ок'її меї st'area вїн каре се афла ач'еаае провинцїї, с'т' пот' ф'їdїk'а мї деснре ч'еаае-ааате д'їне ач'ест'еа, снре а д'е їмб'їт'т'їг'її st'area. Zeaаa т'її, пр'ек'т'м мї аа т'т'аог мїнїстрїаог меї, мї ак'тївїт'атеа та фїїнд'ї'мї к'їт'оск'їте, їцї фак к'їт'оск'їт' skon'їta къааьторїеї меаае, ка с'т' н'огї аж'їт'а с'ф'орц'еле меаае мї реааїs'а д'орїгїае ч'еаае маї sk'їt'p'ne ааае їннїеї меаае.

«Boїng'ga mea имперїаа' este ca ф'їнт'їторїї де воаїнг'е мї де аssurїrїї с'т' фїе пр'ет'їт'їд'енеа к'їт'агїї, мї ка п'едеанса merїtat' de к'т'ап'авїїт'атеа д'ог с'т' аї се доа їндат'ї. П'їт'ереа че ааs вїн м'їнеае тааае s'о їнт'revїng'їеї ф'г'т' їнчетаре їнт'р а апух'га пон'таагїїае меаае де їнф'їstїgїе мї де арбїт'рарїї, п'їstr'їнд'їгїї д'емнїт'атеа та їнаат'а дїрекцїе а т'reвїаог. Lїnnїїеа п'т'в'їк'к' мї пр'отек'їа д'ерїї s'т'їt ф'їnk'redїng'ate їнт'еаае-

vingei Seraskierului. Și pentru ca să poți lupta cu stăruință, îți las o depunere pterea în alinații. Smer că tu și toți ministrii mei veți lupta cu toții d'odată și într'un acord comun sure bineale Imneritului, și că veți face acesia d'und toată protekția oamenilor onesti și pedensind asur pe cei kulanali.

«Fie bine-cuvintarea Чедлуи-Преа-Інадт preste toți kredințioșii mei stințioși.»

MARE A-BRITANIE.

La kammera komunelor, medința din 5 Mai, iarșii s'a gelat diskurșia asinra prokjetului de lege atinștor de skădereă trentatē a taksiei nuse assupn importhiei grănelor streine pronys de sir Robert-Peele.

Acest prokjet de lege atit de omenos, fu astă dată mai noroșit de krt tot'dayna; cea mai mare parte din klaușele lui s'a čitit și s'a priimit. În mizalokva čedlor mai vii akklamatiūi aale kammerei, s'a anușinat că raportula asinra totaalițyūi ačestui viala se va čiti în medința următoare.

— Mădime de emiranșii, cea mai mare parte venind din germania, tot sosesk la Londra de unde apoi se imbarkă pentru Statyrie-Unite. Dunt nymțyula čedlor niș akyma, se sokotepe că în anula ačesta totaala emiranșilor se va sūi la 50,000 de indivizi b'rbagi și femeii.

FRANCIA.

Čedle mai mari și mai strălučite onori se fak la Paris lui Irgaim Paima și prinșilor fiilor și. Atit guvernula krt și popođyula frank aratā ačestor prinșii Equiteni simnatia și amicia cea mai sinčeră și mai kordială.

— Čerčetarea lui Lekonte asinra tentatiiei de re-čyčiddere tot urmază. Nimik insă de politik în ačest attentat nu s'a nuyt deskoneri niș akym.

ALGERIA.

Kapula de bataalion Prebost a avut o isbire vikto-rioasă ku marabiyula Dalab, personaiy foarte irk-nat lui Abd-el-Kader. Dalab, dunt ce perdē yn bvn nymțy din soldașii sei, tot materiađy tabberei și 2000 kanpete bite, avia niș skynā pe yn kaal, ku fiesa dinapoī, și f'rb niș yn om de skort.

Asemenea și ģenerađyula Iusyf a avut o iukyerare ku o nymeroasă adunytz de Uaed-Naiāi, în mizalokva k'ria s'afāa și Abd-el-Kader. Resyatatya ačestei isbiri fu sunpudnerea a mai m'ator simenșii.

DD. kodoneāi St-Arnaad și Kanrobert aŷ avut ku Bt-Maza o isbire în kare kapula ačesta fu foarte r'z vyaperat. Lokotenentya s'z fu prins.

S'a nys m'na pe yn emisar al lui Abd-el-Kader. Omula ačesta erā nuytor de v'g'o m'ai-zeci de skrisori adresate la mai m'ate k'neteni de aale semen-

șiiilor. În skrisoriale ačestea, Abd-el-Kader anușințy că ea niș dekvn nu s'a retras în Marok; că marșyula s'z în retraygere k'tre Uest a fost nymai o astyrie (viklenie) sure a am'yi pe krestin. Ku totya din utoliat de a kygetā s'z abandoneze Gyerra s'f'ntz, ea se ukkyp, zice, a'i da și mai m'at aktyvitate, și i' indeamnt s'z attache pe Franșii d'odată în mai m'ate nuytzi, k' s'z nevoiasă a'ni risini pteriae.

A M E R I C A.

Ryutya dintre Statyrie-Unite și Meksiky este definitiv; ģenerađyula Paredes a dat o proklamatie prin kare ea deklartă că inf'rdinara t'nelor Unirei pe frontiereale și pe koasteale Meksikyului ia nevoiesk a nu priimi pe D. Saideale k're indat 'n'a și lyat pasportyrie și s'a imbarkat ku tot perșonaiyula lega-ției, și s'a d'ys la N'oa-Orleans.

Esternat de konialde.

D-na Čičiāia Laibel, dunt voioa ce i s'a dat dela onoraviala eforie a ikoalelor, gekynokty de kapavial a dirije o instrykie de konialde, ini pronys pe a deskide yn esternat ku inv'rdyt'rie următoare :

ANUL I.

İnčentytzi de limba romān, fraņez și ģerman. — Čitire kurrentz în ačeste limbe, — katixismy (în romānepe,) — Istoria sakz (în nemçepe și françozepe).

ANUL II.

İnčentytzi de grmatik, deklinașii și konk'rtatiūi saŷ p'rbiae kyvintyuli în s'z-zisele trei limbe. — Čedle naty onerașii de aritmetik. — Desemn.

ANUL III.

Urmarea grmaticei în k're treale limbeale. — Tempe și tradyktii diutro limb int'adala. — Ģeografie. — Desemn.

ANUL IV.

Eserșii de limba fraņez și ģerman. Istoria Greției veki, — Istoria romān. Desemn.

ANUL V.

Istoria modernă, — Regyale de stia, esersii de kompyner. — Desemn.

Esternatya se amaz în țaiya Sf. Sava, în kasele renosatei M. Rysetoaiiei. Pređyula pentru inv'rdyt'rie aritate, im'rdyt'niite gradat dunt kym se vede, este k're yn gađen im'rdyt'esk pe dunt. P'rinșii ce vor dori pe d'rb ačeste inv'rdyt'zi s'z se denri-zy konialdele și la mysik, vor p'lyi deosebit. D'oritōii se vor adresa la s'z aritatele kase k're in-symēi direkțyia esternatului.

CADEREA VIȘTULUI.

Te răz, nu te aschine, o monșter de urgie,
 Ce strălăci răzula morții din kunda țara ta.
 O! kuni mi se revoragă ființa mi de minie,
 De țară nemurkăta, disurcun în kontra ta!
 O Lira mea, te'nșuir. Pe ldra neminoasă
 Desoamită ky koloare ce face-a tremura
 Tot omuța ce'mpălmăță, o maskă virtuoasă

Sure a ne străvira.

Iși Viștful s'arată la ori'mi k'o mantelă,
 Ka umbrele de neagră: — ea kopere yn koloș
 Înal, an' rōșy, mi roșy; a k'vry missie belă,
 Și k'vry în korreshunde k'yn străflet monstrōș
 Pe vizy, zeltatō; în iimă... Satană;
 Satană mi în fante, Satana inkarnat:
 Diavol, Beazebulă, a Rylayl ikoan!

Un suită demonizat.

Kolob, eală aad' vōcea ne s'pandidă trībny;
 Se 'nsinte, emnity, ky'n aer inokrit;
 Favoare desy revarsy ne eală oarba fortyn;
 În m'yni pine-ekialvta, yn paloni askrit;
 Ea pare-a fi patronu Jstijii imniatē.
 Ma, fosy, fosy a luy mask. Ce vly? yn centiman,
 Ce 'ntinde brage negre, osoase, veninate,

Pravt, vlytrn, orfan!

Kolob, eală se strebēste k'o togy pynnyie;
 De at, d'amarante strelyche penty'i tot;
 Skintială a luy frunte d'o puz bukrye;
 Annyny-alle luy vorbe yn străflet patriot;
 E totu simtimente d'ai krede-a luy vorbire;
 Te fermeky, te fyt, privitye'i basialsk;

Și ori unde s'alatny v'atara'mi alkymat
 Îl vede'n alte forme, ce inimele-ymesk,
 Ce-avsoarve-ori-če idee, stbalm, adorat:
 Patriotismy, Unire, de face d'ammordesk;
 Strymy 'ntysiasmy; omnoar innocheny;
 Tynkraz din tranin ne arbor' de m'yny;
 Konstym frukte sakre; mi stințe nacyenya
 În ori-kare fiinny.

Emblem'a tiranniei, Birtyni myat fatală,
 Ce Orya delada sinty'i ky pinete-a s'ynthat,
 De ce verni-ty veniny ne lymea ideal
 Ce'nkritiche momente ky-amorst ai stryvat?
 Eci peny de korryny da pinte mortifere:
 Eci peny de sklavie, cea anced destruktōr
 Pe kare Roma-ldaystr în g'pedea'i k'dere,
 Simjindy'a, zisse: — mor!!

Prin tine mi Korintu, prin tine mi Atena,
 Prin tine Ekbatane, prin tine Babilone,
 Prin tine Memfis, Bere, prin tine Kartagena,
 Palmira, mi Ninivi, mi Tiry, mi Sidone,
 Cetate, mi imperiy, mi pny myat faimoase,
 În p'abere, chynly, în graf s'ay p'efkyt.
 Rynin ce san ferryt, mi verme ce rozī oase,
 Prin tine s'ay perdvt!

O kryde soay aa morții! fataa l'acelale pinte
 Ce vor s' te imbrage din fragedy pynnyie,
 În chaosa vlytrn, în g'etale morminte
 Le'mvryci, lē afkyzly ky totu, mi stinți a lor tryfie
 Ky vlyt, ky-aa dor nyme. O skornie 'nsentaty,
 Ky mi de mi de limbe, ka para chy de fok;
 Ky peste miriade, de lomyly imvlyat, ...
 Denarte d'acest dok.

Kyntat-te-vor p'irmei pe luy prostivate;
 Și stime-te Satalin, de varra'ny ammordyn;
 Adoarg-te kyrtanly, ky m'yni luy, s'nygerate;
 Adra-ny-se-na temple de oameny p'omenyn.
 Din lura mea..., o monșter, mi naty d'ory-če gelde,
 Un somny m'akar, o noty, ny, ny ve'i avzi.
 Ty ny ve'i avea parte în k'ntryade melde:
 În kontra ta vor fi.

Xieny ce ve'i s'nyce, goni-te-voŷ k'ryie
 În vilde, în kastelade: — aly ty dokyni;
 Aly s' ve'i iŷy p'ace din kupa de oryie:
 În krime, în devonny, te skaaly, te t'vlyerly.
 P'rekym eterny gonene cea kyde-konnyinny,
 Ky vlyta e'i de flakry, ne cea ce 'ntinde-amar:
 Ka ea, ziky, din zenity'ny p'lynda mea fiinny
 P'lymba-te-va 'n Tartar.

Te blaestemŷ, dar, te blaestemŷ; m'ad t'ŷ yrychos nyme,
 Pe kare-ai t'ŷ discheny anayd, id ador,
 T'ryny-l-voŷ ky fataa'ny sistem, ce ne lyme
 Se 'ntinde, ka kanreny, ne chy ka nery por.
 K'lyka-voŷ s'v nyoare'mi ne maska-inokrysie;
 Satalnyede'ny p'lynti nery-vor ka yn visy.
 Și k'nd-ty tressyri-ve'i din somny detarye,
 Bedea-te-ve'i 'n avisy.

Aly s' ai ty parte, în doma senyakraat:
 În lad, unde viaga în snasmŷ ai dobindit.
 Ky demoni s' ai parte, o snaimy infernaal
 A Romil g'ynare l'avy e'i 'ny-ay montit...
 K'y, p'lyny de profeyie, d'o sakry p'esympire,
 Annyny moartea ta kare ne togy va bukta.
 F'lyerika'ny k'dere esnyky ky poroyre:
 Pe ea e' voŷ k'nta.

C. D. ARICESCU.

VOCABULAR ROMAN.

de

toate zic'eriile priimite pînă akym în limbă mi de toate чeллe че trev'ie a se mai priimi d'akym înainte, mi mai aллeș în ținге, în arte mi industrie *).

(Urmare.)

АБСОЛЮТИСТ, s. de 2 ce. Partisan aa абсолютиста. **BEZİ ABSOLUTISM.**

АБСОЛВАРЕ, v. a. Iertare, ținutare, remittere de o krimb, de un păcat.

АБСОРБАВИА, adj. term. de chimie. Чeса че poate fi absorbit.

АБСОРБИТИВ, adj. term. de chimie. Kare absorbe.

АБСОРБИТ, part. Se zice de un om foarte adăncit кy mintea într'un че, foarte преокупат de чева.

АБСОРБИРЕ, v. a. Адăncire, кyfundare кy mintea. § **СУЩЕРЕ**, traquere, (văretele de mare суше, saș traue ana; absorbe saș soarbe ana.)

АБСОРБИЕ saș **АБСОРПЦИЕ**, s. f. Fanta absorbiei, ефекта ei în înцeллeșyа materiala.

АВСТЕНЦИЕ, s. f. term. de țintrădingh. Fanta țintră ținдекътор de a'oi annула хотărirea; акта țintră moșenitor care se асапă de o moșenire, de un аerat.

АВСТЕРСИВ, saș **АВСТЕРРАТИВ**, adj. t. de medici. Un medikament (аак) oare-kare immviator, vyn sure a myia materiala groase dintr'o vтb sure a se пyteа кyтăп.

АВСТЕРСИЕ, s. f. term. de medici. Fanta de a кyтăп o бyвb.

АВСТИНЕНЦЪ, s. f. Fanta onirii de sine дела чева; onirea дела bere, дела тăккаre, дела karne, дела пăчeri, etc.

АВСТИНЕРЕ, v. a. Onire de sine дела чева. (Mъ avstin, te avstin, se avstin; ne avstinem; mъ avstinam, m'am avstinat; mъ avstinai, mъ avstinasem; avstin-te, avstin-se; avstinat.)

АВСТРАКТ, bezі abstras.

АБСТРАС, nar. дела абстраquere (skoattere saș traquere аfаră). Desпărăit prin абстраquie intelekтуалă, кy mintea; idee metafisikă care înфărdimează un attribut desпărăit de сyжет; § nar, nedesăхmit. (Terminii абстраquii пичі deкym n'ar trev'ie сb fie аriimii în limbă țintrădiei, кyчi lasă преа myat кămp arbitrarivăy.)

АВСТРАКТОР, s. m. Făкător de абстраquii.

АВСТРАКТИВ, adj. Kare esnimă абстраquide. (Termin avstraktiv.)

АБСТРАКЦИЕ, s. f. term. de филос. Esamină, чegetarea țintră аккy separat de ачeșorіide аyі,

de пărădie аyі; desпărăire, senarăcie în idee, în minte; fanta minții че desпărăte o idee de ачeллeș kare koexistă кy dinsa; фактатatea de a desпărăti o idee de toate чeллe-лаате kare se аfаră din natără аerate de dinsa; idee абстрасă dintr'o калitate a сyжетivă, restătat aa onerăciei mi aa фактатăyii пămite assemenea абстраquie. § синтărăyire, isoаare, desпărăire.

АБСТРАQUERE, v. a. Traquere аfаră; term. de филос. A konsideră în parte пичe аккyri ținte; a desпărăti, a аsă la o parte prin minte; a konsideră o калitate esențială senarăt de сyжет, saș сyжетyа desпărăit de кytare saș кytare attribut. (Абс. аfаră, trahare, traquere. lati.)

АВСТРД, adj. Чeса че este în kontra înцeллeșyа аккyri komun, în kontra раciei, minții, ținдекъyи: rđil-кyа, nerăionăvă. (Ав, de, surdus, strđ la vyna ținдекăтă. lati.)

АВСТРДИТАТЕ, s. f. Чeса че este австрд, kontrăriy vneș ținдекъyи. (Fanatismă, în oři че te фачe сb zичі o myăime de австрдитăyи.)

АВУВ, s. m. Instrument de mysikă, un фeа de фавт да Ебреi.

АВУВА, s. m. Patriarхyа Авиниолор.

АВУС, s. m. Rea întrevăngare; преа myată în-trevăngare de un че saș în чева; fantă în kontra vneș гăndyieа, în kontra țintrădiei (trentăyи). (Авyсyrie kare stră institucie чeллe бyе аf fatăyа пărăleуă de a фачe сb сyсiste чeллe ге-лле. Чeллe mai marі nenorăci viи adeseaori din авyсyа чeллор mai marі бyнtră: reliquia mi libertatea. Авyсyа este mormintă a oři че vyn de пре пămint.)

АВУСИВ, adj. Чeса че este în kontra реггe-а-лор, обичeгилор, vneș гăndyеаi. § Ada. într'un фeа че este în kontra vneș гăndyеаi, vneș кyăingе.

A K A.

АКАКАА, saș **АКАКАДЕ**, s. m. Un агvгeа аeryunos în Еquint.

АКАЧИА, s. m. Саакim.

АКАЖУ, s. m. Bezі Анакаге.

АКАМЕАТ, s. m. O плăntă din Mexik че dă un myst vinos.

АКАП, s. m. Плăntă suinoasă kare arrestă, onrepe сăпчeде.

АКАНОР; s. m. Кyнтor de chimie.

АКАНТИАЛЪ, saș **АКАНТИАДИЕ**, s. f. Snarăngă, saș snarăngeа selvătik.

АКАНТАВОА, s. m. Un фeа de клеше de хиртă кy kare skoate фărăмăyгeде țintră os сфărămat saș vг'o askie de lemn înфintă аđăпк în karne.

АКАНТ, s. m. Плăntă odoriferă din Еquint; ornament de сkуаntără kare imită фărăza акантăyи.

(va urma.)

*) (Bezі N° 37, 38.)